

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๒๖/๒๕๖๗

วันที่ ๒๕ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { ศาลจังหวัดศรีสะเกษ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด หรือไม่

ความเห็น

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง กรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๖ นายประวิทย์ จารุรัชกุล ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หมายเลขประจำตัว หมายเลข ๘ เขตเลือกตั้งที่ ๘ จังหวัดศรีสะเกษ ในฐานะผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องนายอาสาพล สรรณีไตรภพ จำเลยที่ ๑ กับพวกรวม ๑๐ คน ต่อผู้ร้องว่า เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ นายนิโรจน์ ญัฐสุทินนท์ จำเลยที่ ๒ และนางจุฑามาศ เรืองนุ้ย จำเลยที่ ๓ ทำหน้าที่แจกซองผ้าป่า บรรจุธนบัตรใบละ ๕๐๐ บาท ซองละ ๑ ฉบับ ของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หมายเลขประจำตัว หมายเลข ๒ ในเขตเลือกตั้งเดียวกับโจทก์ ที่บ้านเลขที่ ๑๒๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นบ้านของ นายไพฑูรย์ เขตบำรุง จำเลยที่ ๔ และนางแก้วนภา เขตบำรุง จำเลยที่ ๕ รวบรวมแล้วแจกจ่ายให้แก่ประชาชน และเป็นผู้ส่งมอบธนบัตร ฉบับละ ๕๐๐ บาท ให้แก่เจ้าของรถยนต์ที่พบบุคคลอื่น มารับซองผ้าป่าโดยจะได้รับเงินค่าตอบแทน ๕๐๐ บาท ต่อรถยนต์ ๑ คัน จำเลยที่ ๖ ถึงที่ ๑๐ เป็นราษฎรที่เข้าไปรับซองผ้าป่า การกระทำของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นการกระทำ โดยความรู้เห็นยินยอมของจำเลยที่ ๑ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๔ วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๖ และมาตรา ๙๑ ผู้ร้องได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีมีมูล จึงมีคำสั่งให้ประทับฟ้องไว้พิจารณา ระหว่างการพิจารณาคดี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ยื่นคำร้องต่อผู้ร้องโต้แย้งว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ บัญญัติให้การดำเนินคดีและพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคดีเลือกตั้งเป็นอำนาจและหน้าที่ของ คณะกรรมการการเลือกตั้งและศาลฎีกา โดยในช่วงก่อนประกาศผลการเลือกตั้งถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อ ได้ว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว คำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นที่สุด ส่วนภายหลังการประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง กระทำการทุจริตในการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยให้นำสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหลัก ในการพิจารณา ไม่มีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญให้อำนาจบุคคลหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดมีอำนาจ ดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้ด้วยตนเองที่ศาลชั้นต้น แต่เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยแท้ การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ บัญญัติให้ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกิดขึ้นในเขตเลือกตั้งใด ให้ถือว่าผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกของตนลงสมัครรับเลือกตั้งในเขต เลือกตั้งนั้น เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่มีการกระทำความผิดใช้สิทธิดำเนินคดีที่มีโทษอาญากับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ ๒ ช่องทาง กล่าวคือ ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และยื่นฟ้องคดีต่อศาลชั้นต้น ในประเด็นข้อหาที่เป็นความผิดอย่างเดียวกัน บทบัญญัติดังกล่าวสร้างภาระในการต่อสู้คดีของจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ เกินสมควร ไม่ชอบด้วยหลักบุคคลที่ไม่ควรถูกลงโทษซ้ำสองสำหรับการกระทำความผิดครั้งเดียว นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ มาตรา ๑๙๔ ยังรับรองให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น โดยการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เมื่อมาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่งและวรรคเจ็ด บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นหน้าที่และอำนาจของศาลฎีกา และให้การพิจารณาคดีเป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ ของศาลฎีกาซึ่งกำหนดให้ใช้ระบบไต่สวน แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ บัญญัติให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ส่ง สมาชิกของตนลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญาซึ่งเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติที่ใช้ระบบกล่าวหาในการดำเนินคดีของศาลชั้นต้น บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นการนำการดำเนินคดีในระบบกล่าวหามาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ใช้ระบบไต่สวน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ มาตรา ๑๙๔ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด โดยจำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องเพิ่มเติมโต้แย้งว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาอาชญากรรมคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรา ๒๒๖ บัญญัติหลักเกณฑ์ ขั้นตอน กระบวนการและวิธีพิจารณาคดีของศาลฎีกา กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่นไว้เป็นการเฉพาะ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา การพิจารณาของศาลฎีกาให้นำสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหลัก โดยการพิจารณาพิพากษาคดีให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้ใช้ระบบไต่สวน การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ในความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งมีโทษอาญาตามมาตรา ๑๕๘ แต่เป็นคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่ใช่ความผิดอาญาทั่วไปที่ต้องใช้วิธีพิจารณาคดีในระบบกล่าวหาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การที่ผู้ร้องดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งประทับฟ้องไว้พิจารณาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๘๘ เป็นการดำเนินคดีและเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๒๖

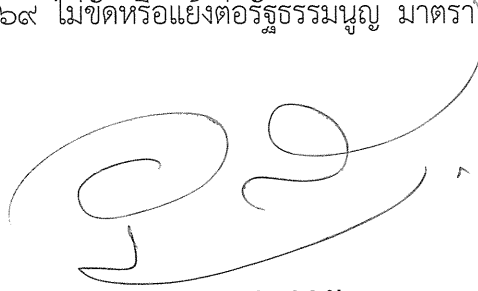
ศาลรัฐธรรมนูญไม่รับวินิจฉัยคำโต้แย้งและคำโต้แย้งเพิ่มเติมของจำเลยที่ ๑ กรณีที่ว่าผู้ร้องนำพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๘๘ มาใช้บังคับแก่คดี เป็นการดำเนินการและเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๒๖ หรือไม่ นั้น คำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ เป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจและการใช้บังคับกฎหมายของศาลจังหวัดศรีสะเกษในการพิจารณาคดี และไม่ได้แสดงเหตุผลประกอบคำโต้แย้งว่า บทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร และคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ นั้น ไม่ได้แสดงเหตุผลประกอบคำโต้แย้งที่ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ ขัดหรือแย้ง

ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๔ วรรคสอง อย่างไร กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น” มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งหรือการเลือก ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการเลือกนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งหรือการเลือกใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งนั้น ถ้าผู้กระทำการนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือก แล้วแต่กรณี หรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๒๒๔ (๔)” วรรคสอง บัญญัติว่า “คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นที่สุด” และมาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อมีการดำเนินการตามมาตรา ๒๒๕ หรือภายหลังการประกาศผลการเลือกตั้งหรือการเลือกแล้ว มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือการเลือกหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น” วรรคสอง บัญญัติว่า “การพิจารณาของศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้นำสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหลักในการพิจารณา และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจสั่งไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลฎีกาพิพากษาว่าบุคคลตามวรรคหนึ่งกระทำความผิดตามที่ถูกร้อง ให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาสิบปี ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี” และวรรคเจ็ด บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์ตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้ใช้ระบบไต่สวนและให้ดำเนินการโดยรวดเร็ว” ดังนั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง จึงเป็นบทบัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวงที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลอื่น ส่วนมาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ วรรคสาม ซึ่งการเพิกถอนสิทธิดังกล่าว เป็นเพียงมาตรการป้องกันไม่ให้บุคคลที่มีพฤติกรรมหรือสถานะที่ไม่เหมาะสมเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง โดยต้องเสียสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองภายในระยะเวลาที่กำหนด มิใช่โทษทางอาญา การที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของศาลฎีกาเพียงชั้นเดียวและถือเป็นที่สุดท้ายเพื่อให้คดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาดังกล่าว ต้องใช้ระบบไต่สวนอันเป็นหลักประกันความยุติธรรมให้จำเลย และศาลฎีกาสามารถแสวงหาข้อเท็จจริง เพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ให้จำเลยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่วนพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่มีบทกำหนดโทษทางอาญาแก่บุคคลที่กระทำการอันเป็นการทุจริตการเลือกตั้ง หรือกรณีที่ว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อประโยชน์สาธารณะและรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ บัญญัติให้พนักงานอัยการและผู้เสียหาย มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้อันเป็นหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐควบคุมไปกับการดำเนินคดีอาญาโดย ผู้เสียหายไว้อย่างชัดเจน การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ บัญญัติให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกของตน ลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่าง ผู้สมัคร หรือทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิก ของตนลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง นั้น ย่อมเป็นผู้ได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำ ความผิดและถือเป็น “ผู้เสียหาย” ตามนัยของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ที่บัญญัติว่า “ผู้เสียหาย” หมายความว่าบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ถึงมาตรา ๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติ ที่รับรองความเป็นผู้เสียหายไว้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๘ ด้วย โดยการดำเนินคดีและสั่งให้เพิกถอนสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้กระทำความผิดในศาลฎีกาเพียงชั้นเดียว ต่างกับ การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่มีบทกำหนดโทษทางอาญา ซึ่งต้องเริ่มต้นคดีที่ศาลชั้นต้นไปสู่ศาลอุทธรณ์และ ศาลฎีกาตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ ไม่ขัดต่อหลักบุคคลไม่อาจถูกลงโทษ หลายครั้งสำหรับการกระทำความผิดครั้งเดียว ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด

จึงมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒๕
และมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ